

Høringsuttalelse – forslag til ny barnevernslov

Barne- og likestillingsdepartementet har sendt forslag til ny barnevernslov på høring. Fylkesmannen i Nordlands uttalelse bygger blant annet på vår tilsynserfaring, erfaring som klageinstans og kunnskap vi har ut fra samarbeid og dialog med barneverntjenestene i vårt fylke. Fylkesmannen i Nordland har gjennomgått departementets forslag til ny barnevernlov. Vi finner at forslaget er godt, og tror ny barnevernlov vil være enklere og mer tilgjengelig slik at den enkelte bedre kan forutberegne sin rettsstilling og at loven vil virke som et godt faglig verktøy.

Fylkesmannen i Nordland har følgende kommentarer til forslagene:

Retten til familieliv og det biologiske prinsipp

Fylkesmannen i Nordland støtter departementets vurdering når det gjelder å ikke presisere retten til familieliv eller det biologiske prinsipp i loven. Vi er enige i at retten til familieliv og det biologiske prinsipp er viktige overordnede prinsipper, men ser en risiko for at presiseringen kan skape uklarhet om innholdet i disse overordnede bestemmelsene og hvilke hensyn som skal veie tyngst i enkeltsaker. Vi støtter at disse prinsippene bør inngå i en samlet vurdering, og at hensynet til barnets beste alltid skal komme først.

Barnevernets plikt til å samarbeide med familie og nettverk

Plikten til å vurdere om noen i barnets familie og nettverk kan vurderes som fosterhjem er endret i loven og har allerede trådt i kraft. Fylkesmannen i Nordland anser det som positivt at denne bestemmelsen videreføres, og at det i tillegg er tatt inn en overordnet bestemmelse i forslaget der barneverntjenestens plikt til å legge til rette for at barnets familie og nettverk involveres. Dette innebærer at barneverntjenesten skal legge til rette for involvering av barnets familie og nettverk i alle faser av en barnevernssak.

Undersøke barnets helhetlige omsorgssituasjon

Fylkesmannen i Nordland finner presiseringen av at barneverntjenesten skal undersøke barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov nyttig og nødvendig. I dagens samfunn bor mange barn i to hjem, og det vil være nødvendig at barneverntjenesten involverer begge foreldrene i barnevernssaken for å kunne kartlegge barnets omsorgssituasjon godt nok. Involveringen av begge foreldre vil ofte styrke foreldrenes mulighet til å ivareta ansvaret og omsorgen for barnet.

Helheten er viktig, samtidig er det viktig at undersøkelsen dreier seg om den opprinnelige bekymringen som utløste meldingen, og at undersøkelsen ikke blir for generell. Helsetilsynets rapport «Det å reise vasker øynene» viser at bekymringstemaene fra meldingene ofte forsvinner i løpet av undersøkelsen. I flere saker kan det være snakk om alvorlige bekymringer for vold og overgrep, mens andre temaer kartlegges mer. Grunnlaget for undersøkelsen kommer da ikke tydelig nok fram, og mange undersøkelser blir for generelle. Fylkesmannen i Nordland ønsker en presisering i § 2-2 tredje ledd der det framgår at bekymringsmeldingen skal være utgangspunktet for undersøkelsen, i tillegg til at barneverntjenesten skal undersøke barnets helhetlige omsorgssituasjon og behov.

Fylkesmannen i Nordland støtter i utgangspunktet departementets forslag om å oppheve dagens § 4-7 første og annet ledd om barn som foreldrene selv har plassert utenfor hjemmet. Bestemmelsen har vært vanskelig å praktisere for både barneverntjenestene og tilsynsmyndigheten. Vi vil likevel ytre vår bekymring for å fjerne bestemmelsen om at barneverntjenesten kan kreve å godkjenne plasseringsstedet, da vi vurderer at dette kan gi dårligere vilkår for barn som er i denne situasjonen og deres omsorgsgivere. Vi har sett eksempler på at barneverntjenester har unnlatt å godkjenne omsorgsbasen som fosterhjem av økonomiske hensyn, der de faglige vurderingene har vært at

barnet skulle fortsette å bo utenfor hjemmet og at den aktuelle omsorgsbasen var egnet til å ivareta barnet.

Kommunale botiltak som hjelpetiltak etter barnevernloven

Fylkesmannen deler departementets oppfatning av at det er behov for en bedre rettslig regulering av kommunale botiltak som brukes som hjelpetiltak etter barnevernsloven. Vi vurderer det som nødvendig og nyttig at kvalitetskrav for slike botiltak fastsettes i forskrift.

I høringen vises det til at Institutt for samfunnsforskning (ISF) er særlig opptatt av botiltak for unge flytninger, både når det gjelder bruk av hjemler og hvilke kvalitetskrav som stilles. Departementet går imidlertid ikke nærmere inn på dette i lovarbeidet. Fylkesmannen stiller spørsmål ved hvorfor departementet ikke ønsker å gå nærmere inn på botiltak for denne gruppen. Departementet viser selv til at ungdom som mottar hjelpetiltak er en særskilt sårbar gruppe, der hensynet til rettssikkerheten står særlig sterkt. Etter fylkesmannens oppfatning er unge flyktninger i en spesielt sårbar situasjon, og vi er bekymret for at om denne gruppen ikke gis samme rettigheter til kvalitet i botiltaket vil det øke forskjellene i samfunnet. Selv om ansvaret for å tilby botiltak til enslige mindreårige flyktninger er lagt til kommunene, og ikke spesielt til barneverntjenesten, ligger hjemmelen for bosetting i barnevernloven. Vi legger til grunn at tjenester og tiltak etter barnevernloven skal være forsvarlige og til barnets beste, og at dette også gjelder kommunens botiltak til denne gruppen. Fylkesmannen ser ingen grunn til at kravene til kvalitet ikke skal gjelde for botiltak for enslige mindreårige flyktninger på lik linje med andre ungdommer som har behov for botiltak som hjelpetiltak.

Akuttvedtak

Fylkesmannen i Nordland støtter departementets forslag om å samle bestemmelsene om akutttiltak i et eget kapittel i ny barnevernlov. Departementet foreslår flere språklige og strukturelle endringer vi tror kan bidra til å gjøre regelverket mer tilgjengelig og oversiktlig.

Loven oppstiller strenge krav i adgangen til å treffe midlertidige vedtak i akuttsituasjoner. Slike beslutninger er inngripende overfor barnet, familien og andre involverte. Selv når vilkårene for akuttvedtak er oppfylt, må det vurderes om mindre inngripende tiltak kan avhjelpe situasjonen. Fylkesmannen i Nordland vurderer derfor at det innledningsvis i bestemmelsene om akuttvedtak om midlertidig omsorgsovertakelse og atferdsplassering, bør være en henvisning til det mildeste inngreps prinsipp. En klar henvisning til prinsippet vil være retningsgivende for barneverntjenestens vurdering. Fylkesmannen i Nordland viser her til Helsetilsynets rapport «Å reise vasker øynene». Helsetilsynets rapport viser at manglende drøfting av alternative løsninger er en betydelig svakhet i akuttsituasjonene. Dette er noe Fylkesmannen også har sett i tilsynsarbeidet. Vi mener dermed at det er behov for en henvisning til mildeste inngreps prinsipp for å tydeliggjøre at andre tiltak skal vurderes før det fattes beslutning akuttvedtak om midlertidig plassering.

Omsorgsovertakelse, fratakelse av foreldreansvar og adopsjon

Fylkesmannen i Nordland har også kommentarer til foreslåtte bestemmelser i kapittel 5. Når det gjelder § 5-3 første ledd vurderer vi at opplistingen som fremgår av dagens barnevernlov § 4-14 er mer tydelig når det gjelder de ulike plasseringsstedene etter vedtak om omsorgsovertakelse. Vi ser at struktur og forenkling medfører at departementets forslag er hensiktsmessig, likevel mener vi at dagens barnevernlov på dette punktet er mer anvendelig og praktisk.

Vi ønsker også å kommentere departementets forslag i § 5-5. Barneverntjenesten kan bestemme at barnet skal flytte dersom det er nødvendig grunnet «endrede forhold» eller dersom det er til «barnets beste». Flytting skal i størst mulig grad unngås. Vår erfaring er at det kan være utfordrende for barneverntjenestene å vurdere om det foreligger «endrede forhold» som nødvendiggjør flytting

av barnet. I bestemmelsen presiseres det at «bare» dersom det er nødvendig grunnet endrede forhold eller av hensyn til barnets beste, kan barneverntjenesten bestemme at barnet skal flyttes. Ordlyden indikerer at flytting kun skal skje dersom det er nødvendig. Vi foreslår likevel at det inntas i bestemmelsen at *flytting i størst mulig grad bør unngås*. En slik utforming vil tydeliggjøre terskelen. Vi mener også at ordlyden da vil være veiledende for vurderingen av hvorvidt det foreligger «endrede forhold», fordi den indikerer at ikke enhver endring i barnets situasjon er tilstrekkelig. Fylkesmannen i Nordland ser i tilsynssaker og klager at en del barn under barnevernets omsorg har flyttet svært mange ganger i løpet av oppveksten, og at disse barna har et særskilt behov for stabilitet og trygghet. Vi mener derfor at bestemmelsen på en tydeligere måte bør gjenspeile terskelen for adgangen til å beslutte flytting.

Samvær og kontakt etter omsorgsovertakelse

Departementet har blant annet bedt om høringsinstansenes syn på den foreslåtte reguleringen av sperrefristen i samværssaker etter § 7-2 sjette ledd. Departementet foreslår å utvide sperrefristen fra ett til to år i samværssakene. Forslaget bygger på høringsuttalelser i forbindelse med *NOU 2016:16 Ny barnevernslov*, og utredningen fra OsloMet som viser at hyppige rettsprosesser kan virke belastende for barn. Fylkesmannen i Nordland støtter forslaget og mener at foreldrenes rettssikkerhet er tilstrekkelig ivaretatt ved at det åpnes for unntak dersom det foreligger opplysninger om «vesentlige endringer» i barnets eller partens situasjon som kan ha betydning for samværsspørsmålet.

Oppfølging av barn og foreldre

Fylkesmannen er enig med departementet i at det bør være egne bestemmelser om oppfølging av og plan for ungdom som mottar hjelpetiltak etter fylte 18 år. Vi vurderer at det kan tydeliggjøres i forslaget § 8-9 at barneverntjenesten skal utarbeide plan i «god tid før» ungdommen fyller 18 år, i likhet med formuleringen i § 3-6 annet ledd om ettervern. Barneverntjenesten blir på denne måten forpliktet til å kontakte ungdommen og utføre planarbeidet i god tid før ungdommen fyller 18 år. Fylkesmannen i Nordland mener at en slik formulering vil kunne skape større forutsigbarhet for ungdommen, og bidra til at det planmessige arbeidet foregår parallelt med barneverntjenestens dialog med ungdommen.

Barneverninstitusjoner mv.

Fylkesmannen i Nordland har flere kommentarer til ulike forslag i kapittel 10 om barnevernsinstitusjonene. Innledningsvis har vi en kommentar til overskriften i forslaget § 10-7 «Særlige regler for opphold i atferdsinstitusjon». Barn som er plassert etter barnevernloven § 6-1 eller § 6-2 kan være plassert på andre barnevernsinstitusjoner enn atferdsinstitusjoner. Disse barna vil også kunne ha behov for særlige begrensninger. Vi forstår departementet slik at bestemmelsen i hovedsak er ment som en videreføring av dagens § 5-9 annet ledd annet punktum og bestemmelser i rettighetsforskriftens kapittel 4. Bestemmelsene i rettighetsforskriften kapittel 4 er imidlertid ikke begrenset til atferdsinstitusjoner. Fylkesmannen i Nordland mener dermed at overskriften «Særlige regler for opphold i *atferdsinstitusjon*» er utydelig og kan virke forvirrende. Vi foreslår at overskriften erstattes med *særlige regler for opphold etter § 6-1 og § 6-2*.

Fylkesmannen i Nordland ønsker også å kommentere foreslåtte § 10-10 annet ledd annen setning. Når det gjelder faglig og etisk forsvarlige metoder foreslår vi at dette kan utdypes og presiseres nærmere i lovteksten. Fylkesmannen viser til departementets brev av 11.02.2004 som gjaldt godkjenning og kvalitetssikring av barnevernsinstitusjoner- presisering av regelverket. I tilknytning til kvalitetsforskriftens § 2 presiserte departementet nærmere hva som ligger i faglig og etisk forsvarlige metoder. Fylkesmannen mener at det her kan presiseres at metoder som medfører at barnets psykiske eller fysiske helse blir utsatt for skade eller fare, aldri anses som etisk og forsvarlige

metoder. Vi vil særlig fremheve at det i lovteksten bør presiseres at metodene ikke kan innebære integritetskrenkelser eller basere seg på straff eller trusler om straff.

Videre foreslår Fylkesmannen at det i § 10-10 fjerde ledd bør inntas at institusjonens *ledelse* skal føre internkontroll for å sikre forsvarlig drift. Vi er enige med departementet i at internkontroll er et sentralt virkemiddel for å sikre kvalitet og rettsikkerhet i institusjonen. På denne bakgrunn mener vi at ansvaret tydeliggjøres dersom det inntas at det er institusjonens ledelse som skal føre internkontroll.

Fylkesmannen i Nordland vil også kommentere nærmere forslaget § 10-4 første ledd som omhandler generelle vilkår for bruk av tvang. Vi ser i høringens punkt 14.2.3.2 at departementet skriver at bestemmelsen oppstiller inngangsvilkår for all tvangsbruk mot barn på institusjon. Videre vises det til at inngrep kun skal finne sted når det er nødvendig, jf. EMK art. 8 nummer 2. Fylkesmannen er enig i at bestemmelsen bør være lett tilgjengelig og forståelig både av hensyn til beboerens forutberegnelighet, og av hensyn til den enkelte institusjonsansatte som skal anvende regelverket.

Vi mener likevel at den foreslåtte formuleringen «Institusjonen skal ikke bruke tvang eller andre inngrep i barnets personlige integritet dersom *andre fremgangsmåter er mulig*» ikke gir en tydelig anvisning på terskelen for adgangen til tvangsbruk på institusjon. Sett hen til annet lovverk som regulerer tvangsbruk, for eksempel psykisk helsevernloven § 4-2 første ledd hvor det presiseres at restriksjoner og tvang skal innskrenkes til det «strengt nødvendige» og at mindre inngripende tiltak skal benyttes dersom de er tilstrekkelige. Vi vurderer dessuten at *tilstrekkelig* er mer presist enn *mulig* fordi det indikerer at handlingen skal imøtegå en utfordring i atferden. Fylkesmannen vurderer at det er viktig at en bestemmelse som regulerer generelle vilkår for bruk av tvang overfor barn på institusjon, er tilstrekkelig presis og indikerer terskelen for tvangsbruk. Tvangsbruk på barnevernsinstitusjoner er blant annet kommentert av Sivilombudsmannen. Årsmeldingen til Sivilombudsmannen (2018) omhandlet blant annet rutinemessig bruk av tvang på barnevernsinstitusjoner. Av årsmeldingen fremgår det at det flere steder var liten forståelse av regelverket, som i enkelte tilfeller førte til lovbrudd og betydelig risiko for integritetskrenkelser. På bakgrunn av institusjonstilsyn og klage på tvangsprotokoller oppfatter Fylkesmannen også at barna ofte opplever tvangsbruken som ytterligere «overtramp», og en retraumatisering av opplevelser i oppveksten. Vi mener at disse forholdene underbygger behovet for et tydelig lovverk på området.

Fosterforeldres uttalerett

Fylkesmannen støtter departementets forslag om å ikke gi fosterforeldre automatisk partsstatus i en barnevernssak, og at partsstatus fortsatt skal vurderes konkret i den enkelte sak. I høringen framholdes det at fosterforeldre har viktig kunnskap om barnet og at barneverntjenesten må innhente deres synspunkter før viktige beslutninger tas. Etter gjeldende rett skal fosterforeldre gis rett til å uttale seg før et vedtak om omsorgsovertakelse oppheves. Vi viser til høringen NOU 2018:18 Trygge rammer for fosterhjem, der det foreslås å styrke fosterforeldres posisjon ved å gi dem uttalerett også ved vedtak om flytting etter dagens § 4-17. Fylkesmannen vurderer at dette forslaget bør tas inn i ny barnevernslov, da det både styrker fosterforeldrenes posisjon, men også kan gi bedre grunnlag for å vurdere barnets beste ved vedtak om flytting.

Omsorgssentre

Fylkesmannen i Nordland registrerer at lovforslagets kapittel 11 om omsorgssentre for enslige mindreårige asylsøkere er en videreføring av gjeldende kapittel 5A, og at aldersgrensen for å få tilbud om plass i omsorgssenter fortsatt foreslås opp til 15 år. Det legges opp til at Utlendingsdirektoratet fortsatt har ansvaret for å gi enslige mindreårige over 15 år tilbud om innkvartering i egne mottak.

Barnekonvensjonen definerer i artikkel 1 barn som mennesker under 18 år. I norsk lovgivning defineres barn på samme måte, jf. lovforslagets § 1-2 om lovens virkeområde der det framgår at tiltak etter loven kan iverksettes overfor barn under 18 år. Fylkesmannen stiller spørsmål ved hvorfor man ved en omfattende revisjon av loven ikke drøfter hvorvidt enslige mindreårige mellom 15 og 18 år bør få et tilsvarende omsorgstilbud som enslige mindreårige under 15 år. Det er allment kjent at omsorgstilbudet enslige mindreårige over 15 år mottar i mottak ikke holder samme standard som tilbudet i omsorgssentrene. Da FNs komité for barns rettigheter i 2005 behandlet Norges tredje rapport til FN om barnekonvensjonen framgikk følgende; «*Komiteen ber partene innstendig om å styrke tiltakene for å sikre tilstrekkelig støtte og tilsyn for barn som bor på mottak, samt tilfredsstillende psykologisk og psykiatrisk omsorg for traumatiserte asylsøkende barn. Komiteen anbefaler at parten forbedrer situasjonen på mottak for enslige barn som søker asyl, både gjennom midler og tilstrekkelig faglært og kompetent personell, slik at hjelpen og omsorgen for disse barna blir like god som den som ytes i andre institusjoner i barnevernet.*». Fylkesmannen vurderer at enslige mindreårige asylsøkere på lik linje med alle andre barn har rett til et kvalitativt like godt omsorgstilbud, uavhengig av om de er over eller under 15 år, og ber departementet vurdere å legge inn forslag om endret aldersgrense for tilbud om plass i omsorgssenter.

Saksbehandlingsregler

Informasjon til begge foreldre med del i foreldreansvaret

Departementet foreslår å lovfeste at barneverntjenesten skal informere foreldre med del i foreldreansvaret om alle vedtak som treffes jf. § 12-2 annet ledd. Fylkesmannen i Nordland vurderer at det ikke bør være en absolutt regel at foreldre med del i foreldreansvaret skal informeres om samtlige vedtak som treffes. Vi har mottatt flere henvendelser fra barneverntjenestene der det stilles spørsmål til saksbehandlingsrundskrivets punkt 3.1.2.1 hvor det fremgår at begge foreldre uavhengig av partsstatus *må* informeres om at det er åpnet undersøkelsessak. I rundskrivet åpnes det for unntak for eksempel ved mistanke om vold eller overgrep. Vi har mottatt henvendelser fra flere barneverntjenester om situasjoner hvor det å informere begge foreldrene ikke ganger barnet.

Fylkesmannen i Nordland mener at barnets beste i enkelte tilfeller kan gi grunnlag for at begge foreldrene ikke bør informeres om vedtaket. Det er tilfeller der konfliktnivået mellom foreldrene står i veien for at barnet kan dra nytte av et eventuelt hjelpetiltak. Vi har også sett tilfeller hvor forelderen ikke burde blitt informert om vedtaket fordi det var en stor belastning for barnet. Barnets mening bør også i disse tilfellene tas i betraktning. Dersom barnet ikke ønsker at forelderen skal få informasjon om vedtaket bør det vektlegges slik barnets mening skal vektlegges i andre forhold som berører barnet. Fylkesmannen i Nordland ber etter dette departementet om å vurdere å åpne for unntak fra § 12-2 annet ledd.

Kommunens og barneverntjenestens ansvar og oppgaver

Krav til barnevernsleder og lederens myndighet

Departementet foreslår å innføre et krav om at kommunestyret skal vedta en plan for arbeidet med å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer. Videre foreslås det å innføre en plikt for barneverntjenesten om å rapportere til kommunestyret minst en gang i året om tilstanden i barneverntjenesten og om kommunens oppfyllelse av lovpålagte plikter.

Fylkesmannen støtter disse forslagene og vurderer at de vil ha en positiv effekt når det gjelder å i større grad ansvarliggjøre kommunens ledelse.

Når det gjelder departementets forslag om å ta ut presiseringen i dagens lov om at barneverntjenestens leder har «ansvar for oppgaver etter denne loven», vurderer Fylkesmannen i Nordland at dette kan få uheldige konsekvenser. Departementet skriver at endringsforslaget vil innebære at kommunens politiske og administrative ledelse vil kunne instruere og overprøve barneverntjenestens leder. Vi er enige i at kommuneledelsens ansvar for den overordnede styringen

av barneverntjenesten bør styrkes, men mener dette ivaretas av de ovennevnte forslagene om krav til plan for det forebyggende arbeidet og plikt for barneverntjenesten til å rapportere til kommunestyret. Ved å frata barnevernleder den faglige suvereniteten, frykter vi at det vil oppstå en risiko for at andre hensyn vektlegges fremfor hensynet til barnets beste. Vi vurderer det som uheldig at andre interesser, for eksempel prioriteringer i kommuneøkonomien eller politiske hensyn, kan virke styrende på beslutningene til barneverntjenesten.

Statlig barnevernsmyndighet

Barne-, ungdoms- og familieetatens bistandsplikt i akuttsaker

Fylkesmannen viser til lovforslagets § 16-3 første ledd bokstav a) der det framgår at Bufetat etter anmodning fra kommunen skal bistå barneverntjenesten med plassering av barn utenfor hjemmet når det treffes akuttvedtak etter §§ 4-1, 4-2, 4-4 eller 4-5. I gjeldende lov § 2-3 er formuleringen at Bufetat skal bistå barneverntjenesten i kommunen med plassering av barn utenfor hjemmet.

Vår erfaring er at det har vært ulik forståelse av Bufetats bistandsplikt og at dette har skapt uklarhet i samhandlingen og forventningene mellom kommunene og Bufetat. Vi viser i denne forbindelse til Bufdirs uttalelser av 04.12.15 og 14.12.18 om Bufetats bistandsplikt ved henholdsvis frivillig plassering utenfor hjemmet og akutt plasseringer på grunnlag av samtykke etter barnevernloven § 4-26. I uttalelsene vises det til at daværende § 4-4 fjerde ledd og § 4-26 vanligvis benyttes i forbindelse med planlagte plasseringer, men at disse hjemlene også kan benyttes i situasjoner hvor barnet må plasseres umiddelbart uten at det er planlagt, og barnet befinner seg i en alvorlig situasjon. Hensynet til det minste inngreps prinsipp tilsier at en plassering med samtykke alltid skal vurderes som et alternativ til å fatte vedtak med tvang. Fylkesmannen i Nordland stiller spørsmål ved om endringen som foreslås i § 16-3 der det kun refereres til vedtak etter hjemlene om akuttvedtak vil føre til at barneverntjenestene ikke vil kunne få raskt hjelp og plass i akuttinstitusjoner dersom det fattes vedtak med samtykke, men situasjonen likevel tilsier at plasseringen haster.

Statlig tilsyn

Pålegg

Fylkesmannen i Nordland foreslår at det i § 17-4 som omhandler pålegg og sanksjoner henvises til kommuneloven kapittel 10A om statlig tilsyn med kommunen. Av forslaget ser vi at henvisningen fremgår av forslaget § 17-2 første ledd som regulerer fylkesmannens tilsynsansvar overfor kommunen. Vi vurderer at det av praktiske grunner også i § 17-4 bør henvises til kapittel 10A, fordi kommuneloven § 60 d) regulerer fylkesmannens adgang til å gi kommunen pålegg. Etter vårt syn vil en slik henvisning også i § 17-4 gi en bedre og mer tilgjengelig oversikt over fylkesmannens adgang til å gi pålegg.

Vi ser at departementet ber om høringsinstansenes syn på hvorvidt adgangen til å oppnevne tilsynsutvalg bør oppheves. Det er imidlertid etablert referansegrupper i arbeidet med endringer i tilsynsforskriften, vi foreslår derfor at spørsmålet avventes inntil arbeidet med ny tilsynsforskrift er avsluttet.

Sanksjonsmuligheter

Fylkesmannen vil også kommentere forslaget i § 17-4 som omhandler fylkesmannens adgang til å ilegge kommunene mulkt ved fristoverskridelser. Vi ber departementet vurdere hvorvidt det bør innføres sanksjonsmuligheter utover adgangen til å ilegge kommunene mulkt. Bakgrunnen for vår vurdering er kunnskap og erfaringer fra samarbeid og dialog med kommunene i vårt fylke. Adgangen til å ilegge mulkt er begrenset til fristoverskridelser ved gjennomgang av melding og gjennomføring av undersøkelse. Barneverntjenesten kan ha utfordringer utover disse, og vi ser at utfordringene gjerne er mer sammensatt. At kommunen ilegges mulkt for fristoverskridelsen kan derfor være et

virkemiddel når tjenesten ikke drives forsvarlig, men i enkelte tilfeller vurderer vi at det å ilegge mulkt ikke nødvendigvis er tilstrekkelig sett opp mot tjenestens utfordringer.